

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Projekts "Vienotā datu telpa"

ID Nr. 2.2.1.1/17/I/009

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Projekta "Vienotā datu telpa" tvērums

Datu izplatīšanas platforma (DIP)

Jauns risinājums centralizētai datu apmaiņas organizēšanai Valsts informācijas sistēmu savietotāja infrastruktūrā - **API Pārvaldnieks**

Valsts informācijas sistēmu savietotāja papildinājumi - **Iestādes darbinieka darba vietas (IDDV) pilnveide** sadarbībai ar API Pārvaldnieku

Pilnveidots **Datu izplatīšanas tīkla (DIT)** risinājums

Datu publicēšanas platformas (DPP) 2. kārtā

Pilnveidots Latvijas Atvērto datu portāls data.gov.lv

IKT infrastruktūra

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

DAGR ?

VDT projekts 2020.gada jūlijā ir restrukturizēts*, vēl neiztērēto finansējumu pārvirzot aktivitātēm, kas sniegtu ieguldījumu mērķtiecīgai vīrusa COVID-19 pandēmijas izraisītās ekonomiskās krīzes seku pārvarēšanai

VARAM īsteno jaunu projektu "Datu izplatīšanas un pārvaldības platforma" (DAGR) ar termiņu 2023.gada decembris, turpinot VDT projektā iesākto

* <https://likumi.lv/ta/id/316093-par-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-221-specifiska-atbalsta-merka-nodrosinat-publiksko-datu-atkalizmantosanas-pieaugumu-un-efektivu-publiiskas-parvaldes-un-privata-sektora-mijiedarbibu-2211-pasakuma-centralizetu-publiiskas-parvaldes-ikt-platformu-izveide-publiiskas-parvaldes-procesu-optimizesana-un-attistiba-un-2212-pasakuma-kulturas-mantojuma-digitalizacija-projektu-iesniegumu-atlases-1-un-2-kartas-projektu-sarakstu-eiropas-savienibas-fondu-20142020-gada-planosanas-periodam>

Valsts reģionālās attīstības aģentūra

IEDZĪVOTĀJU REĢISTRS

UZŅĒMUMU REĢISTRS

KADAŠTRA REĢISTRS

ADREŠU REĢISTRS

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

UN CITI, t.sk., KOMERSANTI

IESTĀŽU SISTĒMAS

Latvija.lv

IESTĀŽU E-PAKALPOJUMI

VIENOTĀ DATU TELPA

data.gov.lv

ATVĒRTIE DATI
KLASIFIKATORI
STATISTIKAS

VISS

DATU
IZPLATĪŠANAS
TĪKLS (DIT)

WSO₂

ATVĒRTĀ KODA
RISINĀJUMS - API
PĀRVALDNIĒKS:
MIKROSERVISI/ API/
REST/ SOAP

VISS

VISS DATU APMAIŅU
RISINĀJUMS - SOAP
TĪMEKĻA PAKALPES

IESTĀŽU DATI

IEDZĪVOTĀJU REĢISTRS

UZŅĒMUMU REĢISTRS

KADAŠTRA REĢISTRS

ADREŠU REĢISTRS

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

UN CITI, t.sk., KOMERSANTI

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

API Pārvaldnieks

VISS Pieprasījuma servisa jaunā versija jeb tehnoloģisks pēctecis
API Pārvaldnieks ieviests produkcijas vidē 2020.gada maijā
Atvērtā koda risinājums, kas bāzēts uz *WSO2 enterprise service bus* standarta

Pārejas posmā līdz 2023.gada beigām VISS Pieprasījumu serviss un API
Pārvaldnieks darbojas paralēli

Pieprasījumu veikšanai nav nepieciešams izmantot noteiktas ziņojumu struktūras (kā tas ir
VISS Pieprasījumu servisa gadījumā)

Anonīmi (bez drošības talona) pieprasījumi netiek nodrošināti, pieprasījumus autentificē VISS
drošības talonu serviss

Pieprasījumi ir sinhroni

Pieprasījumu apjoma ierobežojums ir 4 MB

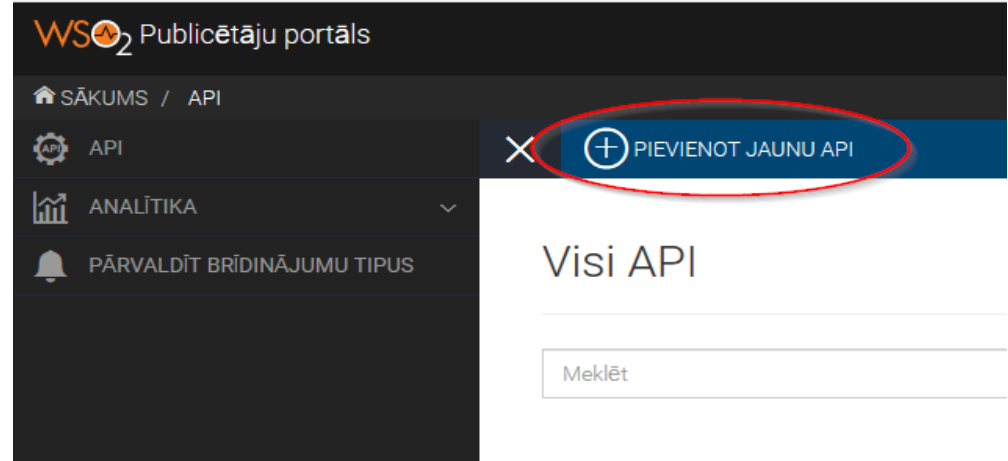
Iestādes pārstāvji API Pārvaldniekā paši veic servisu/API publicēšanu un tiesību piešķiršanu
to izmantotājiem

Servisiem, kas aizsargāti ar izmantošanas atļauju (*scope*), viss.gov.lv autorizēti lietotāji
(iestāžu darbinieki) IDDV veic pakalpojuma piekļuves pārvaldību - piekļuvju piešķiršanu

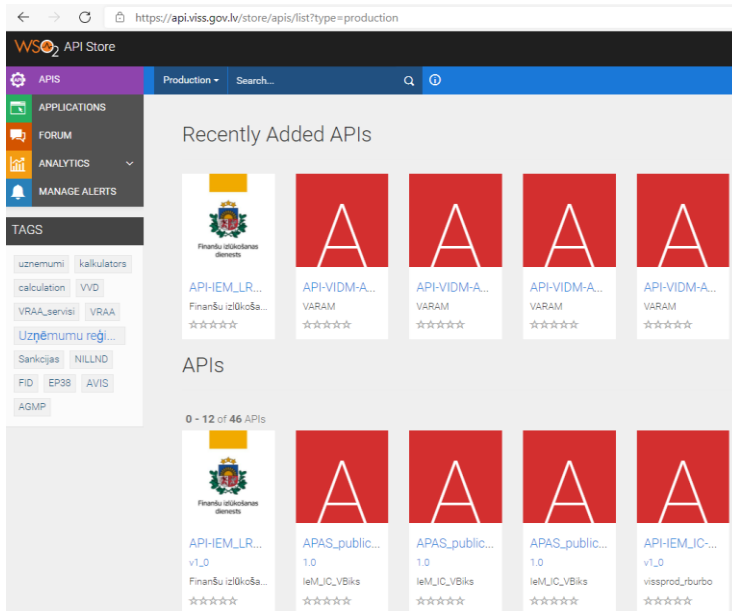

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Datu devēji, API publicēšana un pārvaldība <https://api.viss.gov.lv/publisher/>
Produkcijā - 46 API, testa vidē - 98 API

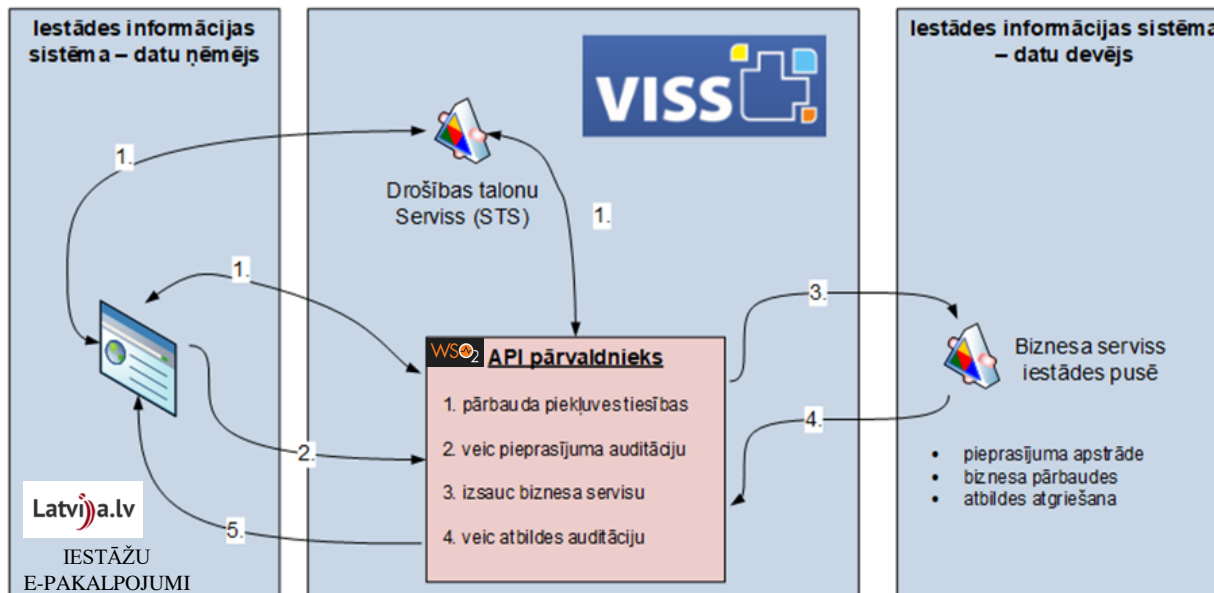
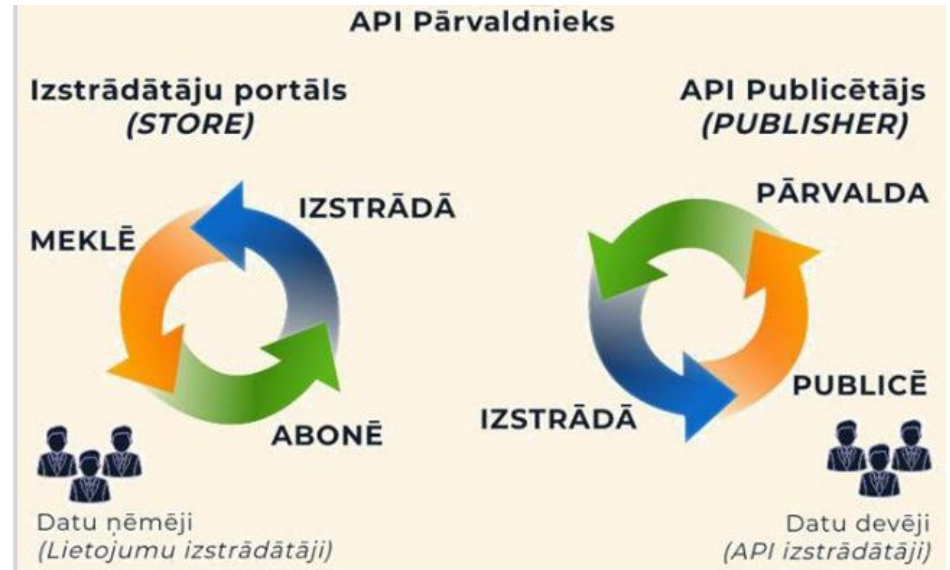
Datu ņēmēji, API abonēšana un izsaukšana <https://api.viss.gov.lv/store/>
Abonēti visi 46 produkcijā esošie API, kopš 2020.g. decembra mēnesī ~600 000 izsaukumu

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

API Pārvaldnieka lietošanas scenārijs

Autentifikācija

Ieiet

Viss > Atbalsts > Produkti > API pārvaldnieks

API pārvaldnieks

API Pārvaldnieks kā koplietošanas komponentes "Datu apmaiņas infrastruktūra" modulis nodrošina iespēju piekļūt valsts reģistru un pašvaldības informācijas sistēmu sniegtajiem datu servisiem standartizētā veidā. API Pārvaldnieks ir Pieprasījuma servisa analogs, kas nodrošina plašāku funkcionalitāti. Pārejas posmā abi šie risinājumi darbojas paralēli.

1. Produkta informācija

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Datu izplatīšanas tīkls (DIT)

 <p>Paredzēts valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī juridiskām personām</p>	 <p>bezmaksas izmantošana</p>	 <p>bez līgumu slēgšanas</p>
<p>Datu apmaiņa</p> notiek asinhroni tikai XML formātā	<p>Lietotāji paši var</p> veidot kanālus un definēt to datu struktūru	<p>Pieslēgšanās veidi</p> ar DIT tīmekļa pakalpi
 nosūtāmie dati tiek validēti pret kanāla shēmu	 pieteikties citu iestāžu kanāliem datu saņemšanai vai nosūtīšanai	 ar DIT FTPS

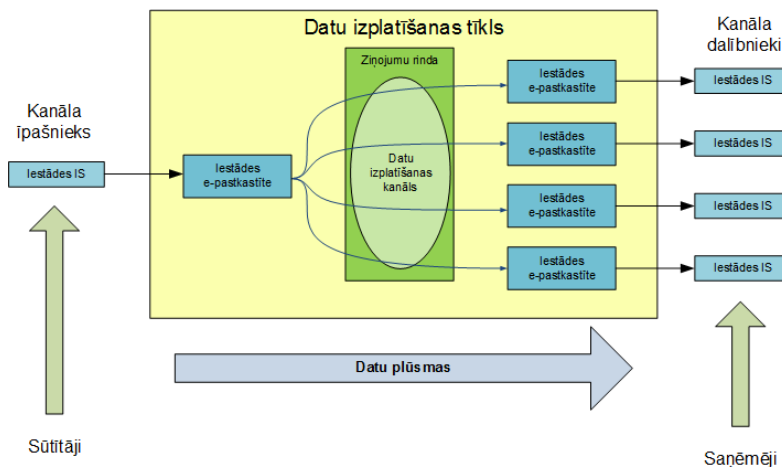

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Kā tiek nodrošināta datu apmaiņa?

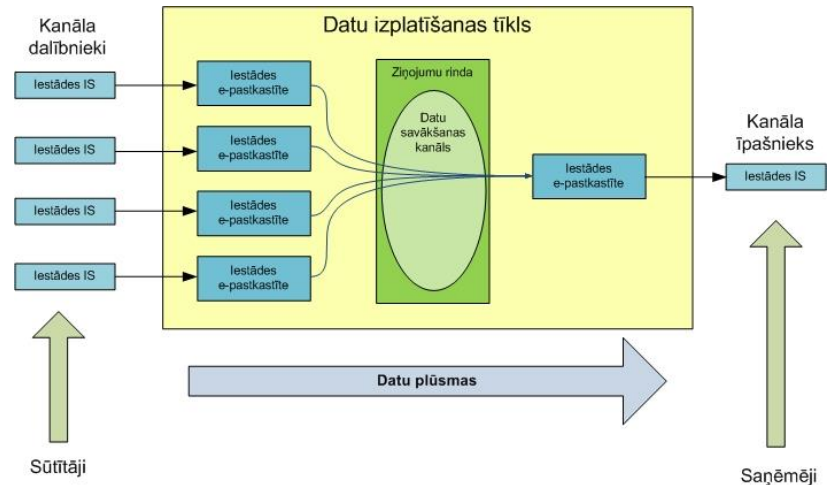
Datu izplatīšanas kanāls (DIK)

Kanāls, pa kuru ziņojumi plūst no viena sūtītāja, kas ir kanāla īpašnieks, vairākiem saņēmējiem, kas ir kanāla dalībnieki:

Datu savākšanas kanāls (DSK)

Kanāls, pa kuru ziņojumi plūst no vairākiem sūtītājiem, kas ir kanāla dalībnieki, vienam saņēmējam – kanāla īpašniekam:

<https://viss.gov.lv/lv/Informacijai/Partneriem/Vadlinijas/Datu-apmainas-vadlinijas/3>

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

DIT lietošanas scenāriji

DIT lietošanā parasti ir iespējami divi scenāriji:

- Parakstīšanās uz esošās citas iestādes kanāla plūsmu;
 - Iestāde-kanāla īpašnieks, pievieno iestādi-pretendentu pie tiem, kas pierakstījušies kanālam. To var izdarīt, izmantojot VISS portālā pieejamo DIT lietotni.
 - Iestāde-pretendents izsūta pieprasījumu par pievienošanos noteiktam DIT kanālam, ko pēc tam iestāde-kanāla īpašnieks apstiprina.
- Jaunā kanāla izveidošana, lai to varētu lietot citas iestādes.
 - Jaunā DIT kanāla izveidošana notiek izmantojot VISS portālā pieejamo DIT lietotni.

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

DIT izmantošanas galvenie ieguvumi

Resursu ekonomija

Iestādei nav jāizstrādā un jāuztur savs (viens vai vairāki) datu apmaiņas risinājumi ar iestādēm.

Datu kvalitāte un drošība

Iesūtāmie dati pirms nonākšanas pie adresāta tiek validēti pret kanālam piesaistīto shēmu kā rezultātā saņemam strukturētus un validētus datus.

Lietošanas ērtums

Ērta apmaiņas vai apmaiņu konfigurēšana VISS portālā. Nosūtīto ziņojumu atsekojamība.

Tehniskais atbalsts

Tehniskās piekļuves izveidošana 1-2 dienās.

Atbalsts gan integrācijas posmā, gan arī pēc ieviešanas produkcijā.

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

DIT statistika

DIT 2020. gada statistika:

- Lietotāju (iestāžu, kas izmanto DIT) skaits: 212
- Iestāžu - kanālu īpašnieku skaits: 26
- Kopējais kanālu skaits - 162 (142 DIK, 20 DSK)
- Kopējais nosūtīto ziņojumu skaits gadā: 1869060
- Kopējais nosūtīto ziņojumu apjoms gadā: 114,44 GB

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

DIP ietvaros ieviestie DIT uzlabojumi lietotāju interfeisā

Uzlabojumi DIT lietotāju interfeisā VISS portālā:

- Ieviests meklētājs, kanālu un kanālu versiju meklēšanai.
- Nodrošināta ērtāka jaunu Datu Izplatīšanas Tīkla elementu izveide.
- Uzlabota saņemto un nosūtīto ziņojumu meklēšanas funkcionalitāte un filtrēšana.
- Nodrošināta iespēja ērti sekot līdzi iestādes pastkastītes aizpildījumam.

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

DIP ietvaros ieviestie DIT uzlabojumi servisos

Ieviests DIT ziņojumu datu izgūšanas un manipulācijas serviss:

- Iespējams saņemt ziņojuma metadatus.
- Iespēja atbildēt uz nosūtītu ziņojumu ar informatīvu, kļūdas vai brīdinājuma ziņojumu, izpildot "reply" metodi.
- Ziņojuma nosūtīšana vienam saņēmējam, arī gadījumā, ja kanāla versijai ir vairāki saņēmēji.
- Iespēja nolasīt ziņojumu, automātiski nemainot tā statusu.

Datu publicēšanas platformas (DPP) 2. kārtā

1. Standarta datu kopu kataloga attīstība un pilnveidošana, pielāgojot standartizēto atvērtā koda risinājumu (CKAN) datu atkalizmantošanu un publicētāju vajadzībām.

Izveidotā funkcionalitāte:

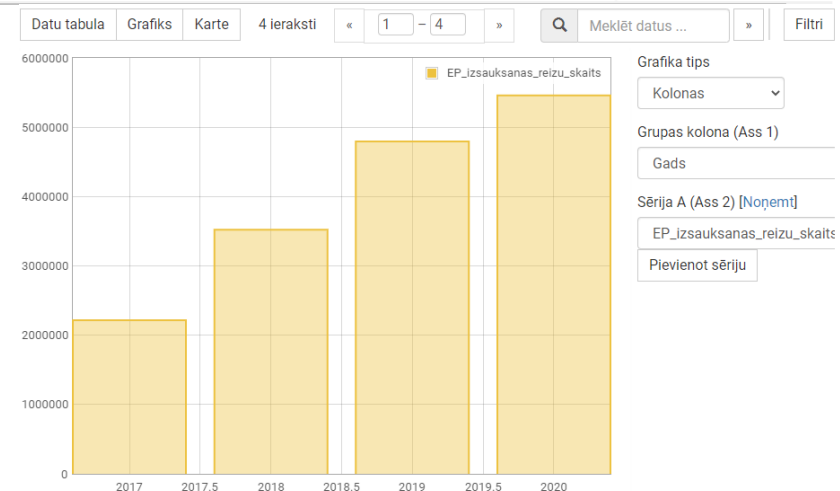
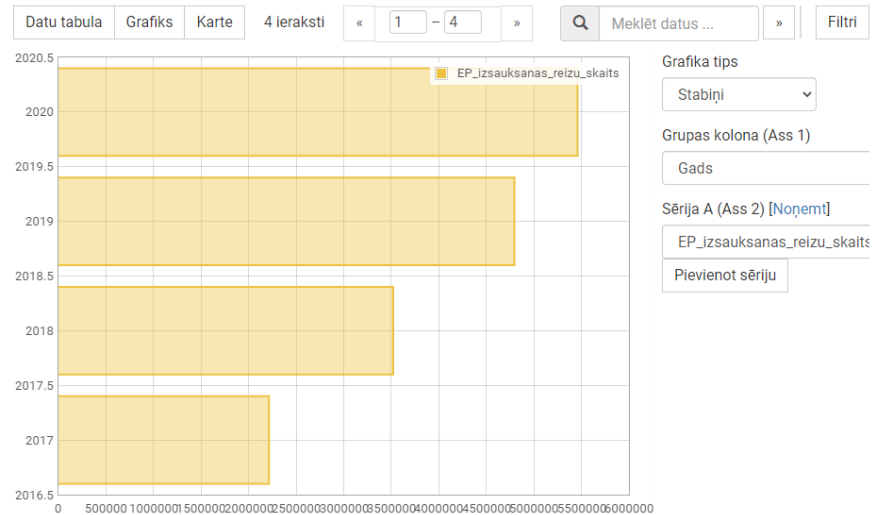
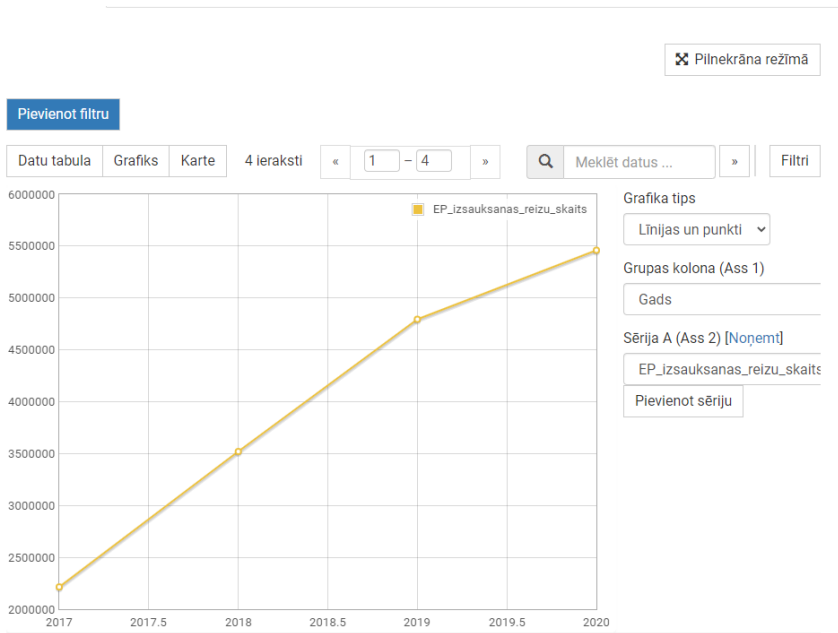
- Kategoriju pārvaldība
- Meklētāja konfigurācija un instrukcija
- Papildu filtri automātiskai datu apstrādei
- Datu kopas konfigurācijas faila lejupielāde
- Papildu lauks datu aprakstā ar iespēju norādīt ģeotelpisko datu pazīmi
- u.c. uzlabojumi

Datu publicēšanas platformas (DPP) 2. kārta

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

2. Izveidoti datu attēlošanas (vizualizācijas) rīki, kas veicinās labāku datu uztveramību.

<https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/statistika-par-latvija-lv-e-pakalpojumiem/resource/d091e08b-e6f9-4856-ae11-88620dc440d7>

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Datu publicēšanas platformas (DPP) 2. kārtā

Organizācijas > Vides aizsardzības un ... > Vizualizācijas rīks > Dispersijas grafiks > Rediģēt

Dispersijas grafiks

Formāts
CSV

← Visi resursi Skatīt resursu

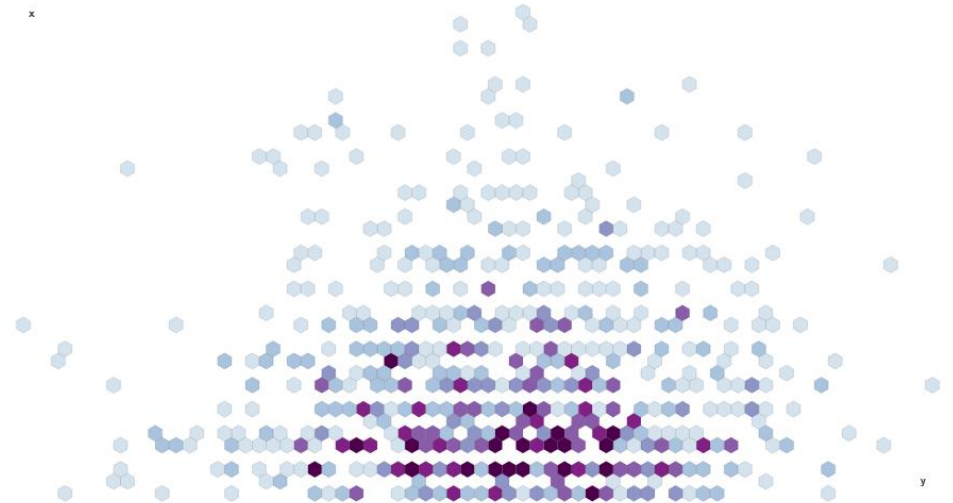
Rediģēt resursu CSV metadati Datu glabātuve Skati

Jauns skats Pārkārtot skatus

- Attēls
- Datu pārliūks
- Dispersijas grafiks
- Distribūcijas grafiks
- Hierarhijas grafiks
- Hierarhijas svaru grafiks
- Korelāciju grafiks
- Pirāga diagramma
- Stabiņu diagramma
- Tabula

3. Izveidoti datu attēlošanas (vizualizācijas) rīki, kas veicinās labāku datu uztveramību.

SVG PNG JSON SVG JSON

Organizācijas > Vides aizsardzības un ... > Vizualizācijas rīks > Dispersijas grafiks > Rediģēt

Dispersijas grafiks

Formāts
CSV

← Visi resursi Skatīt resursu

Rediģēt resursu CSV metadati Datu glabātuve Skati

Fails:
data_for_density2d.csv Nonmet

Nosaukums:
Dispersijas grafiks

Apraksts:
Noderīgas piezīmes par datiem, apraksts par konkrēto failu vai saiti

Šeit jūs varat izmantot samazināto formātājumu

Formāts:

Resursi

Dispersijas grafiks

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Datu publicēšanas platformas (DPP) 2. kārta

4. Izveidoti atbalsta mehānismi datu publicētājiem: metodika un vadlīnijas par publicējamo atvērto datu atlasēs kritērijiem un publicēšanai paredzēto datu depersonificēšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par personas datu aizsardzību.

<https://data.gov.lv/lv/publicetajiem>

The screenshot shows the data.gov.lv website interface. At the top, there is a navigation bar with the logo and menu items: 'Datu katalogs', 'Apgūsti datu prasmes!', 'Vadlīnijas' (highlighted), and 'Jautājumi un atbildes'. Below this is a search bar with the placeholder text 'Ievadiet terminus, kurus meklēt.' and a search button labeled 'Meklēt'. To the right of the search bar are links for 'Aktualitātes' and 'Par portālu'. The main content area shows a breadcrumb trail: 'Home > Vadlīnijas, standarti un rīki'. The title of the page is 'Vadlīnijas, standarti un rīki'. The main text states: 'Saskaņā ar Ministru kabineta 2019. gada 20. augustā apstiprinātā Informatīvā ziņojuma "Latvijas atvērto datu stratēģija" rīcības plāna īstenošanas 1. punktu izstrādātas Vadlīnijas "atvērts pēc noklusējuma" principa ieviešanai (DOCX vai PDF formāts)'. Below this, it says: 'Saskaņā ar stratēģijas rīcības plāna 2. punktu izstrādātas Instrukcijas:'. A list of instructions follows: 'Pievienošanās data.gov.lv', 'CSV formāta failu sagatavošana publicēšanai', and 'Datu aprakstīšanas instrukcija'. On the right side, there is a sidebar titled 'VADLĪNIJAS' with a list of links: 'Pievienošanās portālam', 'Datu aprakstīšanas instrukcija', 'Rekomendācijas CSV formāta sagatavošanai', 'Datu augšupielādes scenāriji', 'Komandrindas rīks datu augšupielādei', 'Portālā izmantotie standarti', and 'Datu eksports, vizualizācija un depersonificēšana (portāla II. kārtas nodevumi)'. At the bottom, there is a dark blue footer with the logo and navigation links: 'Datu katalogs', 'Apgūsti datu prasmes!', 'Vadlīnijas', 'Jautājumi un atbildes', 'Aktualitātes', and 'Par portālu'. The footer also contains copyright information: '© 2017. - 2019. Valsts Reģionālās attīstības aģentūra. Visas tiesības aizsargātas. Par datu kataloga saturu atbildīgi datu publicētāji.' and an email address: 'dati@varam.gov.lv'. The page number '19' is located in the bottom right corner.

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Datu publicēšanas platformas (DPP) 2. kārta

5. Saskaņņu izveide datu kopu automatizētai publicēšanai – rīks (atsevišķa programmatūras komponente), kas atlasa datus no dažādu arhitektūru publicētāju datu bāzēm un automatizēti nodod DPP.

```
Administrator: Command Prompt
C:\>ckancli.rb upload -d C:\ruby\tests -c config.json -r resource.json -v schema.json -w

Starting validations...
[-] Validating resource: big.CSV... OK
[!] Validating resource: nok.Csv... ERROR
    3 errors, 1 warnings
[!] Validating resource: ok.csv... OK
    0 errors, 2 warnings
End of validations

Starting upload...
[-] Uploading resource: big.CSV... OK
[!] Uploading resource: ok.csv... OK
End of upload

No dataset configuration - skipping update

Sending e-mail notifications...
End of sending

C:\>_
```


Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Paldies par uzmanību!

Valsts reģionālās attīstības aģentūra
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija